

якої відбувається в процесі вивчення нових факторів, що характеризують її розвиток у різних історичних періодах і країнах.

Роль і цінність філософії права полягає в тому, що вона показує відносини між законом і правовими феноменами, які розкривають зміст закону, сприяє розвиткові етичних поглядів юристів, їхньої загальної правової світоглядної та методологічної культури, а отже, і ефективності професійної діяльності.

ІНТЕРЕС В ПРАВІ ЯК РЕГУЛЯТОР СУСПІЛЬНИХ ВІДНОСИН

В.О.Самороков
старший викладач
Міжнародний економіко-гуманітарний
університет імені академіка
Степана Дем'янчука

Як ми знаємо, держава і право існували не завжди і на певному етапі розвитку суспільства виникає держава, як політична організація, і юридичне право. Загальними причинами виникнення держави стали:

1. Три великих поділу праці - відокремлення скотарства та ремесла від землеробства, виникнення торгівлі;
2. Поява надлишкового продукту, що призвело до поділу суспільства на бідних і багатих;
3. Переворот у сімейних відносинах внаслідок розподілу праці. З'явилися нові тяжкі види виробництва - землеробство, ремесло; матріархальна сім'я переростає у патріархальну, перехід від моногамної сім'ї до моногамної;
4. Виникнення приватної власності, що призвело до майнового розшарування суспільства;
5. Утворення класів, як великих груп людей з протилежними інтересами й виникнення міжкласових конфліктів;

6. Неспроможність суспільної влади первісного ладу врегулювати класові суперечності та конфлікти, що призвело до виникнення публічної влади, яка вже базується на примусі.

Отже, розпад первісного родоплемінного суспільства, розвиток засобів виробництва, зміна соціальної структури суспільства привели до зміни способу виробництва і споживання та до утворення політичної організації суспільства і держави. Держава - один із елементів політичної системи, куди входять політичні партії об'єднання громадян, трудові колективи, місцеве самоврядування, тощо.

Право виникає одночасно з державою на підставах тих же закономірностей.

За якими ж ознаками можна вважати, що право виникло? На погляд проф. Денисова А.І., слід звернути увагу на: 1) суттєву відмінність членами класового суспільства „мого” та „чужого”; 2) наявність права приватної власності; 3) функціонування майнових, сімейно-шлюбних і інших правовідносин; 4) оцінку деяких діянь як правопорушення (злочини та проступки); 5) несправедливий розподіл прав \ майже всі права індивідам панівного класу та майже всі обов'язки на плечі інших індивідів пригнобленого класу. \ Теория государства и права -1980, стор.23. \

Слід відрізнити право загальносоціальне (це права людини, нації, людства, народу) від права юридичного, яке встановлюється чи санкціонується державою. Юридичне право це - задекларовані державою правила поведінки суб'єктів, щоб відображати правду, справедливість, добро тощо. \ проф. Копейчиков В.В. Правознавство -2003, стор.11 \

Виникає питання чи виражається в юридичному праві інтерес класу, чи носить право класовий характер? В чому полягає ефективність правових норм?

Ефективність правового регулювання залежить від взаємозв'язку мети в праві та інтересу. Саме інтерес спонукає людей до діяльності. Як писав К. Маркс в роботі „Святе сімейство” - потреба людини породжує інтерес. Інтерес здійснюється в різних формах, в тому числі і через право.

Інтерес закріплений в праві набуває вже регулятивне значення, тобто виступає як регулятор суспільних відносин. Саме інтерес об'єднує людей. Нема діяльності без інтересу. Право впливає на суспільні відносини через усвідомлений інтерес. В праві закріплений інтерес класа, тому право носить класовий характер. Панівний

клас закріплює в праві тільки ті порядки, в котрих вбачає свій інтерес. В соціально-демократичній державі в праві відображається інтерес більшості населення, і чим більшого кола населення буде відображатися інтерес в праві, тим держава буде демократичніше. Співвідносини між інтересом і правом відображаються в правосвідомості людей. Особа не буде зацікавлена в правомірній поведінці, якщо не бачить свого інтересу в нормі права. Можна зробити висновок, Що право – це є форма прояву усвідомленого інтересу певних верств населення, народу.

Окремі суб'єкти права можуть не усвідомлювати цей інтерес і скоювати правопорушення, тобто посягати на охороняємий правом загальний інтерес. Особа повинна усвідомити інтерес суспільства і свій особистий інтерес в ньому.

Загальний інтерес класу, народу – це є джерело їх волі. Ось і обґрунтовується відомий вислів теоретиків марксизму, що право – це є воля панівного класу возведена в закон. Воля відображає інтерес. Зрозумівши інтерес, зрозуміємо і волю законодавця, що саме він хотів досягнути прийнятою ним нормою права.

Суспільний інтерес об'єднує волю індивідуумів на досягнення усвідомленого суспільного інтересу. Таким чином, інтерес формує нашу волю як прагнення до якоїсь мети, а воля – це є усвідомлення мети. Воля в праві не може бути без інтересу. Саме інтерес спонукає нас до певної діяльності, саме інтерес об'єднує людей, починаючи з відносин дружби, сімейних і т.і. Коли більш немає спільного інтересу закінчується нормальне спілкування людей.

Який ж зв'язок волі в праві з інтересом. По-перше, воля в праві формується на засадах правосвідомості, в якій виявляється певний інтерес панівного класу, народу; по-друге, воля в праві формується державою, як інтерес держави; по-третє, виразом цієї волі є Закон. Проф. Копейчиков В.В. розрізняючи право і закон, зазначає, що право як інституційне утворення стає таким завдяки джерелам права, тобто зовнішній формі вираження права.

Інтерес не панівного класу не може бути сформульований в якості Закону, а тому державна воля – це державний вираз інтересу панівного класу.

Як вже відмічалось, інтерес це є стимулятор к діяльності людей, набуття ними суб'єктивних прав, бо саме інтерес показує об'єктивне відношення людей до умов життя, добробуту, потребам і т.і. Тобто мова йде про соціальний інтерес, що є ширше ніж право. А що ж тоді являє собою юридичний інтерес? Це частина соціального інтересу охороняемого юридичними засобами, це - встановлення суб'єктивних прав і юридичних обов'язків, які знаходять своє відтілення в правовій нормі. Для суб'єкта юридичний інтерес завжди буде об'єктивним т.і. він не залежить від волі особи і встановлюється законодавцем, який виражає волю панівного класу \ народу. Юридичний інтерес завжди може бути досягнутий за допомогою передбачених в законі засобів, а ці засоби і є закріплені інтерес в праві. Утрата інтересу веде до недоцільності норми права і необхідності її скасування.

Для прогресивного розвитку суспільства повинно бути оптимальне поєднання інтересів держави і суспільства, суспільства і особи. В цьому і полягає задача законодавця - встановити це поєднання інтересів при виданні правових актів. Любий інтерес захищений у праві повинен відповідати характеру самого суспільства. Законний інтерес - це наявність в законі юридичних засобів для досягнення інтересу. Умови матеріального життя формують наші інтереси і проявляються у державній волі. В кінцевому рахунку воля визначається умовами матеріального життя. Воля, як зміст права,

безпосередньо визначається інтересом панівного класу \ народу. Потреба в покращенні нашого життя є прояв нашого інтересу до прогресу суспільства. Саме інтерес, рахує проф. Рабінович П., поєднує волю з умовами матеріального життя і закріплюється в праві для досягнення мети по такій формулі: “Умови матеріального життя” — “Інтерес” — “Воля як зміст права” — “Право” — “Мета”

Право захищає усвідомлений інтерес класу. Захищений правом інтерес — це утворення необхідних юридичних засобів для його досягнення як мети. Мета юридичної норми — це Інтерес, а сам нормативний акт — це юридичний засіб для досягнення інтересу.

ПОРЯДОК ЗАСВІДЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ ДОКУМЕНТІВ ПРО ОСВІТУ В УКРАЇНІ

Т.В. Водоп'ян
викладач
Міжнародний економіко-гуманітарний
університет імені академіка
Степана Дем'янчука

Відомо, що документи, які видані і мають юридичну силу на території однієї держави, можуть бути використані на території іншої держави тільки після легалізації їх у встановленому порядку, якщо інше не передбачено законодавством держав або положеннями міжнародних договорів, що скасовують процедуру легалізації, учасниками яких є держави. Питання визнання іноземних документів про освіту в Україні встановлюються Положенням про визнання іноземних документів про освіту, затверджене наказом Міністерства освіти і науки України від 20.08.2003 №563. це Положення поширюється на іноземні документи про освіту:

а) видані навчальними закладами, що визнані органами державної влади країни, якій належить навчальний заклад, та країни, на території якої здійснюється освітня діяльність цього навчального закладу;